

Saksfremlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
	13.10.2026	Formannskapet

Høringssvar – NOU 2026:6 Den nye velferdskommunen

Kommunedirektørens innstilling

Hustadvika Formannskap slutter seg til felles høringssvar fra Aukra, Hustadvika, Kristiansund, Molde, Rauma og Vestnes til NOU 2026:6 Den nye velferdskommunen.

Sammendrag

Saken gjelder et felles høringssvar fra fem ROR-kommuner og Kristiansund kommune til *NOU 2026:6 Den nye velferdskommunen*. Kommunene støtter hovedretningen i utredningen, men understreker behovet for bedre statlig samordning, langsiktig finansiering, større lokalt handlingsrom og støtte til gjennomføring av omstilling. Høringssvaret løfter særlig frem forebygging, bolig, teknologi, samarbeid med lokalsamfunnet og at nye oppgaver må følges av nødvendige ressurser og kompetanse.

Saksopplysninger

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt NOU 2026:6 Den nye velferdskommunen på høring.

Utredningen foreslår tre hovedgrep: et målrettet nasjonalt samfunnsoppdrag, et nasjonalt praksisnært program og et nasjonalt skaleringsfond.

Aukra, Hustadvika, Kristiansund, Molde, Rauma og Vestnes har utarbeidet et felles høringssvar gjennom prosjektet Helse og velferd – på vei mot 2040.

Høringsinnspillet legges fram med forbehold om godkjenning i de enkelte formannskap.

Hovedbudskap i høringssvaret

Kommunene støtter hovedretningen i [NOU 2026:6](#). For at ambisjonene skal kunne realiseres, mener kommunene at staten må bidra med samordnede virkemidler, langsiktig og forutsigbar finansiering, større lokalt handlingsrom og konkret støtte til implementering og spredning. Kommunene må samtidig ha kapasitet til å prioritere og omstille, og staten må akseptere at omstilling også innebærer at enkelte oppgaver eller løsninger må reduseres eller velges bort.

Vurdering av de tre hovedgrepene

Kommunene støtter et målrettet nasjonalt samfunnsoppdrag som kan gi en felles retning og tydeliggjøre at framtidens velferd er et ansvar på tvers av sektorer og aktører. Samfunnsoppdraget bør omsettes i noen få, tydelige og konkrete mål.

Et nasjonalt praksisnært program vurderes som et sentralt virkemiddel for å bygge lokal omstillingskraft. Programmet bør være langsiktig, tilstrekkelig finansiert og tilgjengelig også for små og mellomstore kommuner. Omfattende søknads- og rapporteringskrav bør unngås.

Kommunene støtter intensjonen om et nasjonalt skaleringsfond, men peker på behovet for å avklare finansiering, innretning og kriterier for hva som er godt nok til å skaleres. Det bør også vurderes om forutsigbare midler gjennom rammetilskuddet kan være mer treffsikkert og mindre byråkratisk enn et tradisjonelt fond.

Forutsetninger for gjennomføring

Høringssvaret peker på at gjennomføring innenfor dagens rammebetingelser vurderes som lite realistisk. Kritiske forhold er manglende økonomisk handlingsrom, begrenset utviklingskapasitet ved siden av løpende drift, regelverk som begrenser lokale prioriteringer, mangelfull samhandling og begrenset tilgang på kompetanse og tid til endringsarbeid. Det framheves også en risiko for at små og mellomstore kommuner ikke får likeverdig tilgang til virkningsfulle løsninger, virkemidler og utviklingsstøtte.

Strategiske prioriteringer

Kommunene mener forebygging og tidlig innsats må prioriteres høyere og understøttes av nasjonale mål, indikatorer og langsiktige økonomiske insentiver. Boligpolitikk og boformer løftes fram som sentrale virkemidler for mestring, aktivitet, fellesskap og muligheten til å bo hjemme lenger.

Samarbeidet med innbyggere, pårørende, frivillighet, ideelle aktører og næringsliv bør styrkes. Frivillighet og pårørende skal være et supplement til, og ikke en erstatning for, kommunens lovpålagte ansvar. Teknologi og digitalisering bør brukes målrettet for å støtte mestring, bedre ressursutnyttelse og mer bærekraftige tjenester.

Vurdering

Det felles høringssvaret gir etter kommunedirektørens vurdering en tydelig beskrivelse av kommunenes utfordringsbilde og hvilke rammebetingelser som må være på plass for å lykkes med omstillingen. Høringssvaret balanserer forventninger til statlig oppfølging med kommunenes eget ansvar for prioritering, organisasjonsutvikling, forebygging og mobilisering av lokalsamfunnet.

For kommunen er innholdet relevant for det videre arbeidet i satsingen Helse og velferd – på vei mot 2040. Samarbeidet mellom kommunene bidrar til å løfte diskusjonene fra kortsiktige og lokale utfordringer til en felles strategisk retning. Det gir også et bedre grunnlag for å dele kompetanse, kapasitet og løsninger på tvers av kommunegrensene.

Høringssvaret understreker at nye oppgaver ikke bør overføres fra spesialisthelsetjenesten til kommunene uten at ansvar, kompetanse, finansiering og nødvendige rammebetingelser følger med. Dette er viktig for å unngå at nye forpliktelser svekker kommunenes mulighet til å prioritere forebygging og tjenesteutvikling.

Kommunedirektøren anbefaler at Formannskapet tar orienteringen til orientering. Det felles høringssvaret støtter hovedretningen i NOU 2026:6, men tydeliggjør at gjennomføring krever et forpliktende partnerskap mellom stat og kommune, samordnede virkemidler, langsiktig finansiering, lokalt handlingsrom og konkret implementeringsstøtte.

Økonomiske konsekvenser

Orienteringssaken har i seg selv ingen direkte økonomiske konsekvenser. En eventuell nasjonal oppfølging av forslagene i NOU 2026:6 kan få økonomiske og administrative konsekvenser for kommunen. Omfanget vil avhenge av hvordan de tre hovedgrepene finansieres og innrettes, og av hvilke krav som stilles til kommunal medfinansiering, søknader, rapportering, implementering og gevinstrealisering.

Klima og miljøkonsekvenser

Kommunedirektøren anbefaler at hovedutvalget tar orienteringen til orientering. Det felles høringssvaret støtter hovedretningen i NOU 2026:6, men tydeliggjør at gjennomføring krever et forpliktende partnerskap mellom stat og kommune, samordnede virkemidler, langsiktig finansiering, lokalt handlingsrom og konkret implementeringsstøtte.

Vedlegg:

- 1 Høringssvar fra kommuner i Helse og velferd på vei mot 2040 til NOU 2026.6 Den nye velferdskommunen